

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO - 684836 - I/II/AWO

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia

1. III. 2012

Pan

Tomasz Arabski

Szef Kancelarii

Prezesa Rady Ministrów

Al. Ujazdowskie 1/3

00-583 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W ostatnim czasie do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęły skargi dotyczące projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia - nowych - wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego gminy, wójta, zastępcy wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej, członka organu zarządzającego i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta. Skargi, które wpłynęły do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich pochodzą od małżonków osób zobowiązanych do złożenia oświadczenia majątkowego. Głównym zarzutem Skarżących odnoszącym się do projektu powołanego powyżej rozporządzenia jest kształt punktu VII. Punkt ten dotyczy wysokości dochodów uzyskanych w roku poprzedzającym rok złożenia oświadczenia majątkowego. Zwrócić uwagę trzeba, że obowiązujące na dzień dzisiejszy druki oświadczeń majątkowych nie obligują osób składających tego rodzaju oświadczenie do rozdzielnego wskazania wysokości dochodów uzyskanych przez małżonków. Wypełniane na dzień dzisiejszy druki oświadczeń majątkowych wymagają od osób składających oświadczenie podania łącznej kwoty uzyskanego dochodu przez małżonków mających wspólność majątkową.

W skargach, które wpłynęły do Rzecznika Praw Obywatelskich, małżonkowie osób zobowiązanych do złożenia oświadczeń majątkowych podnoszą, że proponowane zmiany naruszają ich prawo do prywatności. Wyraźne bowiem wskazanie uzyskiwanego przez nich dochodu, mimo braku podania źródła jego uzyskania, ingeruje w sposób nieuzasadniony w ich prawo do prywatności.

Rzecznik Praw Obywatelskich podziela wątpliwości Skarżących w tym zakresie. Nie można bowiem zapominać jaki jest cel obowiązkowego złożenia przez osoby wykonujące władzę publiczną oświadczeń majątkowych. Nie można także przyjąć, iż obowiązujące na dzień dzisiejszy druki oświadczeń majątkowych nie zmierzają do realizacji tego celu. Zauważyć także trzeba, że procedura weryfikacji oświadczenia majątkowego, chociażby na gruncie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 ze zm.) jest wielowątkowa i szczegółowa (art. 24 h ustawy). Jednym bowiem z podmiotów dokonujących na podstawie art. 24h ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym weryfikacji oświadczeń jest urząd skarbowy, który mając wgląd do zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie, jest zobligowany do analizy danych zawartych w oświadczeniu. Natomiast w przypadku podejrzenia, że osoba składająca oświadczenie majątkowe podała w nim nieprawdę lub zataiła prawdę podmiot dokonujący analizy oświadczenia występuje do dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie z wnioskiem o kontrolę jej oświadczenia majątkowego.

W związku z tym nie można przyjąć, że proponowane w tej materii rozwiązania mają zmierzać do realizacji celu, jaki wiąże się z obowiązkowym składaniem oświadczeń majątkowych, a jaki wynika z przepisów ustaw szczególnych. Do takiego wniosku można również dojść po zapoznaniu się z uzasadnieniem do projektu tego rozporządzenia, z którego wynika, że pozyskiwanie tego rodzaju danych w formie proponowanej przez kształt projektowanego rozporządzenia, nie jest niezbędne do realizacji zadań jakie wiążą się z obowiązkiem składania oświadczeń majątkowych. Sam zaś fakt ułatwienia pracy organom dokonującym odpowiedniej weryfikacji oświadczeń majątkowych, jak to wynika z uzasadnienia do projektu rozporządzenia, przy uwzględnieniu prawa do prywatności małżonków osób zobowiązanych do złożenia

oświadczenia majątkowego, nie uzasadnia wprowadzenia tak daleko idącego rozwiązania. Rozwiązanie to bowiem wywiera bezpośredni wpływ na prawa jednostek nie będących bezpośrednimi adresatami obowiązku złożenia oświadczeń majątkowych i narusza ich prawo do prywatności.

Dodać także trzeba, że wątpliwości przedstawione powyżej, w ocenie Rzecznika, nie będą dotyczyć wyłącznie samorządu gminnego, ale także na podstawie art. 25c ust. 13 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1592 ze zm.) oraz w związku z treścią przepisu art. 27 c ust. 13 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1590 ze zm.), dotyczyć będą również osób działających we właściwych organach jednostek samorządu terytorialnego (projekty rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie nowych druków oświadczeń majątkowych odnoszących się do samorządu powiatowego oraz samorządu województwa).

Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 roku, Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ustsounkowanie się do kwestii poruszonych powyżej. Zaznaczenia wymaga, iż uwagi Rzecznika na tle proponowanych rozwiązań odnoszących się do wprowadzenia nowych druków oświadczeń majątkowych, odnoszą się tylko do punktu VII proponowanego nowego wzoru oświadczenia majątkowego.

Łowicz, 14 lipca 2010 r.

Zeno Jędrzejewski